

Leerlingen bereiden voor in de thuistaal

BRUSSEL
VOL TAAL

Categorie

- Tolereren
- Waarderen
- Inzetten

Tag

- leren over taal
- taalprofiel
- aandacht voor vorm
- thuistaal als opstap
- welbevinden
- talenbeleid
- talensensibilisering
- ouderbetrokkenheid

Doelgroep

- eerste graad
- tweede graad
- derde graad

Duur

- 5 à 10 minuten ⌚
- 1 lestijd 🕒
- meerdere lestijden 🕒🕒
- project 📅

Korte beschrijving activiteit:

Laat leerlingen met eenzelfde thuistaal een opdracht samen voorbereiden. Tijdens de voorbereiding gebruiken zij hun thuistaal. Dat maakt het gemakkelijker om voorkennis te activeren of de inhoud goed onder de knie te krijgen. Nadien maken ze de opdracht in het Nederlands. De verworven kennis en concepten zetten ze om naar het Nederlands. De leerling plakt als het ware nieuwe etiketten op gekende concepten en haakt aan bij de kennis die de leerling al in het Nederlands opbouwde. De leerling legt nieuwe betekenisrelaties tussen woorden en diept de bestaande kennis uit. Zo is de thuistaal een opstap om beter tot leren te komen in het Nederlands.

Als je doordacht het volledige taalrepertoire inzet van de leerlingen, bevordert je bovendien hun welbevinden. Dat heeft een positieve invloed op het leerproces en verhoogt het leerrendement.

Tips:

- Breng de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart zodat je hiermee kunt rekening houden in opdrachten.
- Ga vooraf na of de thuistaal inzetten helpt om de lesdoelen te bereiken.
- Vraag aan de leerlingen wanneer zij het zelf handig vinden om hun thuistaal te gebruiken bij de voorbereiding van opdrachten.
- Maak samen met de leerlingen afspraken over het taalgebruik in de klas:
 - o Bijvoorbeeld: tijdens het werken aan de opdracht (brainstormen, informatie opzoeken, discussiëren) mag je je thuistaal gebruiken. Het eindresultaat moet in het Nederlands zijn.
- Stem je afspraken af met jouw collega's en het talenbeleid van je school.
- Zorg voor ondersteunend materiaal in de talen van de leerlingen van je klas (zie ook activiteitenfiche 'taalondersteunende apps in de klas').
- Nodig moedertaalsprekers (zoals ouders) uit die dezelfde talen spreken om een groepje te begeleiden in de thuistaal. Bereid ouders voor op die rol.
- Laat de kinderen die als enigen in de klas een bepaalde thuistaal spreken samen één groepje vormen. Geef hen de opdracht om eerst voor zichzelf na te denken in hun thuistaal.
- Blick terug op het eind van de les:
 - o Hoe voelen de leerlingen zich als ze hun thuistaal mogen gebruiken?
 - o Was de thuistaal een hulp?
 - o Wanneer hebben ze hun thuistaal ingezet en waarom?

Materiaal en voorbeelden:

- *Kijkwijzer Functioneel meertalig leren* van het Onderwijscentrum Gent bevat tal van mogelijke acties én werkvormen om ruimte te geven aan thuistalen bij de voorbereiding van groepsopdrachten (zie onder).
- Het boek *Meertaligheid: een troef!* wijdt een hoofdstuk aan 'Thuis taal als steiger bij het leren'. Je vindt er meerdere werkvormen om de thuistaal op een functionele manier in te zetten (zie onder).

Meer info en bronnen:

- Onderwijscentrum Gent. *Kijkwijzer Functioneel meertalig leren*. Geraadpleegd op 18 oktober 2020 via stad.gent/sites/default/files/page/documents/Kijkwijzer%20Functioneel%20meertalig%20leren%20in%20het%20SO.pdf.
- Gielen, S. en Işçi, A. (2015). *Meertaligheid: een troef! inspirerend werken met meertalige kinderen op school en in de buitenschoolse opvang*. Gent: Abimo.